

[Margrete Auken]

ét, nemlig hvem der skal nedsætte komiteerne: om det udelukkende skal være amter og for den centrale komité vedkommende ministeren, eller om Folketinget skal med. Ministerens hovedbegrundelse for at holde os uden for, nemlig at man blander forskellige folketingsudvalgs arbejdsområder sammen, og at man ikke holder den lovgivende og den udøvende instans tilstrækkelig adskilt, troede jeg ærligt talt vi var kommet ud over, da vi lavede loven om Det Ethiske Råd.

I administrationen har de ganske vist altid syntes, det var noget kludder, når Folketinget var med. Det synes vi ikke. Så hvis ikke den centrale komité skal udpeges på samme måde som Det Ethiske Råd – med de tilpasninger, der måtte kræves – så skal der være praktiske grunde til det, de principielle duer ikke, men lad os tale om det.

Det er rigtigt at give sig tid, men noget hastværk har vi alligevel. Ministeren opdagede det selv, da vi blev konfronteret med Århusforsøget, hvor man brugte abortvæv fra mennesker på rotter. Det er ikke forbudt, men vi er alligevel langt inde i en grumset zone, hvilket alle vist følte. Ministeren fortæller i redegørelsen, at hun har indskærpet nogle principper, som vi naturligvis er enige i, men problemet er der stadig væk.

Personlig var jeg f.eks. meget alarmeret, da ministeren i sin tid – men ikke her i redegørelsen – understregede, at man ikke måtte bruge de sørgelige aborter. Et medlem af den videnskabelige komité brugte endda, så vidt jeg husker, en formulering i retning af, at når vi nu havde de mange provokerede aborter, var det da mindre uetisk at bruge dem end at lade dem gå til spilde. Her vil jeg lige omvendt sige, at hvis vi skal holde helt vandtætte skodder mellem motivet til at få abort og videnskaben, så må vi kun bruge de fostre, der under alle omstændigheder skulle aborteres, eksempelvis dem, der dannes uden for livmoderen.

Jeg finder det isnende at tænke på, at man bringer en mening ind i en fri abort og dermed i graviditeten ved at lade fosteret blive formål for noget andet. Selv et ufødt barn har så meget krav på respekt, at det først og fremmest er sit eget formål – også selv om det end ikke får lov at blive født.

Bryder vi med den tanke – og det gør man let, for rationel er den jo ikke uden videre – er vi

ude på et alvorligt skråplan, og der er glat på den sliske, for rationaliteten har travlt nu om dage.

Derfor har vi det for resten også.

Karen Højte Jensen (KF):

Jeg skal beklage, jeg ikke var til stede, da det var min tur, men jeg sad til samråd i Finansudvalget.

Jeg vil gerne takke ministeren for redegørelsen. Ministeren kommer med en række overordnede og afbalancerede synspunkter om biomedicinsk forskning og etik, og desuden får vi et foreløbigt og ikke detaljeret bud på, hvorledes ministeren forestiller sig at spørgsmålet om organisationen af godkendelses- og kontrolorganer kan løses.

Med vedtagelse af loven om Det Ethiske Råd i maj 1987 fik vi et forskningsstop og en forpligtelse til lovrevision i indeværende samling. Som arbejdsgrundlag for en løvændring har vi nu tre ganske omfattende og væsentlige publikationer, udarbejdet henholdsvis af Det Ethiske Råd og af det såkaldte forsøgsudvalg.

Jeg er ganske enig med ministeren i, at vi simpelt hen ikke på forsvarlig vis kan nå at bearbejde dette store materiale og nå til konkrete holdninger og konklusioner inden juni.

I den konservative gruppe mener vi det derfor også rigtigst at forlænge loven uændret 1 år. Det vil give mere tid til fordybelse og overvejelser hos os selv, men forhåbentlig også bidrage til en offentlig debat om de temaer, som er behandlet af Det Ethiske Råd og af forsøgsudvalget, og netop en offentlig debat kan give politikerne bedre grundlag for at lovgive. Vi må forholde os til, hvilke krav der bør stilles til en regulering af biomedicinsk forskning, hvilket indhold den skal have, og hvilke rammer den skal underlægges.

Jeg vil, med henvisning til at vi udsætter lovgivningen, undlade i dag at gå konkret og detaljeret ind i hele spørgsmålet om biomedicinsk forskning og etik og skal derfor male med den brede pensel.

I Danmark er der gennem mere end 10 år arbejdet en tradition for, at forskningsprojekter behandles og bedømmes i det videnskabetiske komitéssystem: de syv regionale og Den Centrale Videnskabetiske Komité. Komiteerne er paritetisk sammensat af forskere og lægfolk. Initiativtagerne til hele dette system har været pris-